

Uchwała Nr 207
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 16 lutego 2021 roku

w sprawie zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 polegające na dodaniu nowego działania M17 – Zarządzanie ryzykiem (art. 36).

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2014 - 2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 pozytywnie opiniuje zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 polegające na dodaniu nowego działania M17 – Zarządzanie ryzykiem (art. 36), zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Joanna Gierulska
Dyrektor Departamentu Wspólne Polityki Rolnej

Załącznik do uchwały Nr 207 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 16 lutego 2021 r.

I.

Działanie	M17 – Zarządzanie ryzykiem (art. 36)
Poddziałanie	17.1 Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin (art. 37)
Rodzaj operacji	Dopłaty do składek ubezpieczenia od strat spowodowanych chorobami zwierząt

1. Działanie M17 – Zarządzanie ryzykiem (art. 36)

1.1 Podstawa prawna

Art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005.

1.2 Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe

Działanie M17 – Zarządzanie ryzykiem, Poddziałanie 17.1 Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin, Rodzaj operacji: Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia od strat spowodowanych chorobami zwierząt (art. 37) stworzy możliwość dofinansowania kosztów zawarcia umów ubezpieczenia na warunkach komercyjnych z tytułu ubezpieczenia **od strat spowodowanych chorobami zwierząt**, do których nie jest stosowana pomoc w ramach programów pomocy krajowej.

Zgodnie z obecnie obowiązującym w Polsce systemem ubezpieczeń (Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477)) możliwe jest stosowanie dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczenia zwierząt w wysokości 65 % składki wyłącznie w przypadku ubezpieczenia zwierząt gospodarskich (bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności, jako skutek wystąpienia tych zjawisk atmosferycznych.

Konkretnym rodzajem ryzyka objętym ubezpieczeniem będzie Salmonelloza. Zgodnie z załącznikiem nr 1 Choroby zwierzęce i odzwierzęce Decyzji rady z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii Salmonelloza kwalifikuje się do wsparcia w zakresie zarządzania ryzykiem na podstawie art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

Salmonelloza jest zakaźną i zaraźliwą, bakteryjną chorobą wszystkich gatunków zwierząt i człowieka. Jej głównym rezerwuarem są zwierzęta rzeźne (drób, świnie, bydło).

Jest to jedna z chorób, która ze zwierząt może przenosić się na człowieka. Człowiek może zakazić się salmonellą poprzez spożycie produktów żywnościowych pochodzących od zwierząt zakażonych (mięso drobiowe, wieprzowe, wołowe, jaja, mleko) lub spożycie żywności zanieczyszczonej bakteriami.

Celem nowego działania jest zaangażowanie hodowców zwierząt w zarządzanie ryzykiem, w prowadzonej przez nich działalności poprzez wykupowanie polis ubezpieczeniowych. Rodzaj działania przyczyni się do podnoszenia świadomości i odpowiedzialności u hodowców w zakresie konieczności stosowania działań bioasekuracyjnych i naprawczych zapobiegających rozprzestrzenianiu się salmonelloz wśród zwierząt. Jednocześnie zastosowanie dopłaty do składek ubezpieczeniowych zachęci hodowców do korzystania z tego rodzaju instrumentu.

Wystąpienie salmonellozy u zwierząt powoduje określony straty w chowie i hodowli zwierząt u producentów drobiu, świń czy bydła.

Działanie M17 zostało podzielone na dwa etapy: pilotażowy i docelowy. **W etapie pilotażowym działaniem zostaną objęci wyłącznie producenci drobiu. Docelowo działaniem zostanie objęty każdy producent, który poniesie straty w wyniku wystąpienia Salmonelloz.** Etap pilotażowy pozwoli opracować optymalny instrument zarządzania ryzykiem w zakresie przedmiotowym i operacyjnym tj. ubezpieczenie ryzyka chorób zwierząt na przykładzie salmonelli u drobiu. Wnioski wyciągnięte z pilotażu pozwolą przygotować kolejne instrumenty w postaci ubezpieczeń innego rodzaju chorób charakterystycznych dla danego gatunku zwierząt.

Wyłączenie chowu drobiu, poza stadami reprodukcyjnymi, z odszkodowań wypłacanych ze środków budżetu państwa w przypadku wystąpienia Salmonelloz drobiu, wymusza na producentach drobiu poszukiwanie możliwości zmniejszenia ryzyka związanego ze stratami w przypadku wystąpienia tej choroby. Część producentów drobiu korzysta z możliwości ubezpieczenia zwierząt na warunkach komercyjnych oferowanych przez zakłady ubezpieczeń. Jednakże ze względu na wysokie koszty polis ubezpieczenia jest to ryzyko rzadko ubezpieczane przez co ograniczanie jego skutków jest marginalne. Dofinansowanie składek w wysokości do 70 % kosztów ubezpieczenia umożliwi upowszechnienie ubezpieczeń oraz zdywersyfikuje ryzyko poniesionych strat przez hodowcę.

Działanie obejmować będzie:

- drób rzeźny (kurczęta, gęsi i indyki),
- drób nieśny.

Warunki, jakie muszą spełnić umowy ubezpieczeniowe, aby zakwalifikować się do wsparcia:

- dopłaty do składek ubezpieczenia dotyczą umów ubezpieczenia z tytułu wystąpienia ryzyka choroby wśród drobiu – Salmonelloza.
- ochroną ubezpieczeniową będą objęte straty, które przekroczą 20 % średniej rocznej produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej
- do obliczenia średniej rocznej produkcji drobiu przez danego producenta, która uległa zniszczeniu będzie służyć ewidencja prowadzona do celów podatkowych i/lub ewidencja prowadzona przez inspekcję weterynaryjną oraz średnie ceny skupu drobiu.

O dopłaty w wysokości do 70 % poniesionych kosztów ubezpieczenia drobiu od strat spowodowanych Salmonellozami będą wnioskować producenci drobiu rzeźnego (kurcząt, gęsi i indyków) oraz drobiu nieśnego, z wyłączeniem hodowców stad reprodukcyjnych.

Nabór wniosków o refundację 70 % kosztów ubezpieczenia będzie realizowany dwa razy w roku z zachowaniem możliwości realizacji wydatków do kwoty zaplanowanej na to działanie w rocznym budżecie PROW 2014 - 2020. Kosztem kwalifikowalnym będzie koszt zakupu ubezpieczenia potwierdzony dokumentem dokonania płatności przez producenta drobiu na rzecz zakładu ubezpieczeń, z którym producent drobiu zawarł umowę.

Mechanizmem zapewniającym niewystępowanie nadmiernej rekompensaty będzie weryfikacja przez Agencję Płatniczą złożonych wniosków przez producentów drobiu (weryfikacja po ID beneficjenta). Ponadto producenci drobiu nie otrzymują wsparcia krajowego z tytułu ryzyka wystąpienia salmonelli wśród drobiu.

1.3 Zakres, poziom wsparcia, kwalifikujący się beneficjenci oraz w stosownym przypadku, metoda obliczania kwoty lub stawki wsparcia w podziale na poddziałania i / lub rodzaju operacji w razie potrzeby. Dla każdego rodzaju operacji specyfikacja kosztów kwalifikowalnych, warunki kwalifikowalności, kwoty mające zastosowanie oraz stawki wsparcia i zasady w odniesieniu do ustalenia kryteriów wyboru

1.3.1 Rodzaj operacji

Poddziałanie 17.1 Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin (art. 37)

1.3.1.1 Opis rodzaju operacji

Dopłaty do ubezpieczenia od strat spowodowanych wystąpieniem Salmonelloz wynikają z braku programów pomocy państwa gwarantujących wypłatę rekompensat w przypadku konieczności podejmowania czynności związanych ze zwalczaniem tej choroby, a w efekcie stratami ponoszonymi przez producentów drobiu. 30 % udział własny w szkodzie oraz szczegółowe warunki ubezpieczeń zapewnią, że producenci drobiu będą stosowali profilaktykę zapobiegania powstaniu i rozszerzaniu się tej choroby.

1.3.1.2 Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji do 70 % kosztów zawarcia umowy ubezpieczenia od strat spowodowanych Salmonellozami.

1.3.1.3 Powiązania z innymi aktami prawnymi

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tj. Dz. U z 2020 r. poz. 1421)
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów w stadach kur niosek gatunku Gallus gallus" na lata 2019 i 2020 (Dz. U. poz. 346, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów w stadach kur niosek gatunku Gallus gallus” na 2021 r. (Dz. U. poz. 143).
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów w stadach indyków rzeźnych" na lata 2019-2021 (Dz. U. poz. 352, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 477)
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

1.3.1.4 Beneficjenci

Rolnicy - producenci drobiu, z wyłączeniem posiadaczy stad reprodukcyjnych.

1.3.1.5 Koszty kwalifikowalne

Koszt zawarcia umowy ubezpieczenia od strat spowodowanych wystąpieniem Salmonelloz.

1.3.1.6 Warunki kwalifikowalności

Pomoc może być przyznana producentowi drobiu, który w umowie ubezpieczenia ubezpieczy od strat spowodowanych Salmonellozami::

- co najmniej 1000 szt. kurcząt rzeźnych,

- co najmniej 1000 szt. gęsi rzeźnych,
- co najmniej 1000 szt. indyków rzeźnych,
- co najmniej 1000 szt. drobiu nieśnego.

Refundacja będzie realizowana przez Agencję Płatniczą w okresie 2 miesięcy od zakończenia okresu naboru wniosków o refundację.

1.3.1.7 Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Zgodnie z art. 49 ust. 2 rozporządzenia 1305/2013 kryteria wyboru nie mają zastosowania do instrumentów zarządzania ryzykiem.

1.3.1.8 Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

Refundacja do 70 % składki ubezpieczenia.

1.4 Możliwość weryfikacji i kontroli działań lub rodzajów operacji

1.4.1 Ryzyko związane z wdrażaniem działań

Nie zidentyfikowano

1.4.2 Działania łagodzące

brak

1.4.3 Ogólna ocena działania

Zakłada się, że większość producentów rolnych zostanie objęte ubezpieczeniem z dopłatami do składek ubezpieczenia ze środków PROW 2014 - 2020.

1.5 Metoda obliczania kwoty lub stawki wsparcia, w stosownym przypadku

Wysokość wsparcia wynika z art. 37 ust. 1 rozporządzenia 1305/2013.

1.6 Informacje dotyczące konkretnego działania

Opis mechanizmów służących uniknięciu nadwyżki rekompensaty

Mechanizmem zapewniającym niewystępowanie nadmiernej rekompensaty będzie weryfikacja przez Agencję Płatniczą złożonych wniosków przez producentów drobiu (weryfikacja po ID beneficjenta).

[Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin] Opis warunków kwalifikowania się umów ubezpieczeniowych do wsparcia, obejmujący przynajmniej: a) konkretne rodzaje ryzyka objęte ubezpieczeniem; b) konkretne straty gospodarcze objęte ochroną ubezpieczeniową

Pomoc może być przyznana producentowi drobiu, który w umowie ubezpieczenia ubezpieczy od strat spowodowanych Salmonellozami::

- co najmniej 1000 szt. kurcząt rzeźnych,
- co najmniej 1000 szt. gęsi rzeźnych,
- co najmniej 1000 szt. indyków rzeźnych,
- co najmniej 1000 szt. drobiu nieśnego.

Refundacja będzie realizowana przez Agencję Płatniczą w okresie 2 miesięcy od zakończenia okresu naboru wniosków o refundację.

Dopłaty do składek ubezpieczenia dotyczą umów ubezpieczenia z tytułu wystąpienia ryzyka choroby wśród drobiu – Salmonelloza.

[Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin] Zasady stosowane w celu obliczenia odsetka zniszczeń średniej produkcji rocznej danego rolnika

- ochroną ubezpieczeniową będą objęte straty, które przekroczą 20 % średniej rocznej produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej
- do obliczenia średniej rocznej produkcji drobiu przez danego producenta, która uległa zniszczeniu będzie służyć ewidencja prowadzona do celów podatkowych i/lub ewidencja prowadzona przez inspekcję weterynaryjną oraz średnie ceny skupu drobiu.

1.7 Inne uwagi istotne dla zrozumienia i realizacji działania

Kontrola dostępu do limitu dopłat do składek będzie możliwa dla zakładów ubezpieczeniowych w systemie udostępnionym przez Agencję Płatniczą.

II.

1. Przepis, zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art.11 b) (i) rozporządzenia nr 1305/2013.

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

16 lutego 2021 r

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Salmonella stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi ponieważ zakażenia salmonellą są jednym z najczęściej występujących odzwierzęcych zakażeń pokarmowych. Wprowadzenie rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność miało na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się przede wszystkim pałeczek *Salmonelli*. Art. 5 ww. rozporządzenia nakłada na wszystkie państwa członkowskie UE obowiązek wprowadzenia narodowych programów kontroli. W chwili obecnej programy te dotyczą co prawda tylko określonych gatunków drobiu tj. kur i indyków, nie mniej jednak należy wskazać, że ww. rozporządzenie przewiduje programy kontroli pałeczek również dla świń rzeźnych i hodowlanych, a więc KE zakłada, że ten sektory produkcji zwierzęcej w przyszłości również może być objęty programami zwalczania Salmonellozy, a co za tym idzie zaistnieje konieczność objęcia tych producentów ubezpieczeniami od ryzyka wystąpienia pałeczek.

Badania podstawowe przeprowadzone w 2008 r. wykazały, że częstość występowania zakażeń w Polsce w stadach podstawowych świń wynosiła 6,9 %, a w stadach towarowych świń – 9,6 %. Z analiz przygotowanych przez ekspertów na potrzeby EFSA wynika, że zakażone bakteriami świni mogą odpowiadać za ponad 55 % infekcji. Wyniki badań mogą stanowić podstawę do opracowania i wdrożenia przez Inspekcję Weterynaryjną programów mających na celu ograniczenia częstości zakażenia stad świń tym czynnikiem chorobotwórczym.

Salmonelloza u drobiu w Polsce jest chorobą podlegającą obowiązkowi zwalczania. Przepisy Unii Europejskiej obligują państwa członkowskie do podejmowania określonych działań w odniesieniu do określonych gatunków zwierząt oraz serotypów Salmonella.

W odróżnieniu od grypy ptaków i ASF zasady jej zwalczania określają krajowe programy zwalczania niektórych serotypów Salmonella przygotowane dla poszczególnych stad i gatunków (stada kury niośki, stada kur hodowlanych, stada brojlerów oraz stada indyków hodowlanych i stada indyków rzeźnych). Co do zasady, z uwagi na to, że choroba jest rozpowszechniona w populacji, zwalczanie Salmonellozy polega na ograniczeniu jej występowania w poszczególnych stadach do poziomu określonego w przepisach UE (zgodnie z rozp. 2160/2003 - przyjęcie celów w odniesieniu do ograniczenia rozpowszechniania określonych chorób odzwierzęcych w populacjach zwierząt). Osiągnięcie określonego poziomu zakażeń w populacji jest rozłożone w czasie – programy są wieloletnie. Likwidacja ognisk Salmonellozy u niosek na koszt budżetu państwa nie przyniosła spodziewanych efektów natomiast generowała ogromne koszty finansowe ponoszone przez budżet państwa. Rezygnacja z odszkodowań była jednym z elementów działań naprawczych, tj. założono, że hodowcy drobiu dołożą większych starań, aby Salmonelloza nie była u nich stwierdzana (np. bioasekuracja, poprawa warunków środowiskowych). Nie można jednak wykluczyć, że mimo wysokiego poziomu bioasekuracji w gospodarstwie u drobiu wystąpi Salmonelloza. W takim przypadku producent ponosi straty finansowe, których wysokość uzależniona jest od rodzaju i etapu

produkcji, zwykle wysokie z uwagi na skalę produkcji. Zapewnienie producentom drobiu możliwości skorzystania z ubezpieczeń od Salmonellozy umożliwi im prowadzenie dalszej produkcji w gospodarstwie dzięki uzyskaniu środków finansowych na odtworzenie stada.

Zwalczanie grypy ptaków i ASF polega na całkowitej likwidacji choroby, a co za tym idzie każdorazowe stwierdzenie takiej choroby skutkuje niezwłocznym podjęciem przez organy Inspekcji Weterynaryjnej działań mających na celu ograniczenia do minimum ryzyka rozprzestrzeniania się choroby. W praktyce jest to równoznaczne z zabiciem zwierząt w ognisku choroby lub ich ubojem z uwagi na charakter tych chorób (szybko szerzące się, powodujące bardzo duże straty finansowe z uwagi na wysoką śmiertelność u zwierząt) i ograniczone możliwości zastosowania innych środków zapobiegających ich rozprzestrzenianiu się. Aby likwidacja chorób w ognisku przebiegała szybko i sprawnie konieczne jest zapewnienie odszkodowań za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, za zwierzęta gospodarskie określonych gatunków (w tym świnię, drób), zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, posiadaczowi zwierząt przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia. Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z trzech kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców.

Dodatkowo dla producentów świń w Polsce w związku z ASF oferowana jest pomoc w różnym zakresie w ramach działań PROW 2014-2020 i PROW 2021-2027, a także pomoc finansowa z budżetu krajowego wypłacana przez ARiMR (grypa i ASF). Zarówno ptasia grypa jak i ASF mają ograniczone możliwości zastosowania środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby i dlatego posiadają one dużo szerszy wachlarz narzędzi pomocowych.

W przypadku Salmonelloz właściwa bioasekuracja i dbałość o higienę hodowli pozwala zdecydowanie lepiej radzić sobie z ryzykiem występowania chorób i w bardziej ukierunkowany sposób zarządzać ryzykiem, co w konsekwencji powinno prowadzić do eliminowania ich. Z uwagi na te uwarunkowania ryzyko to jest chętniej obejmowane przez ubezpieczycieli ochroną ubezpieczeniową.

Polska od lat jest największym producentem drobiu w Unii Europejskiej. Według wstępnych danych Eurostat, w 2019 roku w Polsce wyprodukowano 2 593,45 ton mięsa drobiowego, z czego 50,93% produkcji została wyeksportowana. Kraje Unii Europejskiej były odbiorcami prawie 73% wywiezionego drobiu. Jednocześnie Polska jest drugim (zaraz po Holandii) największym eksporterem mięsa drobiowego poza terytorium UE.

W ciągu ostatnich dwóch lat obserwowany jest znaczący wzrost liczby powiadomień w unijnym systemie ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) dotyczących wykrycia pałeczek w mięsie drobiowym pochodzącym z Polski. W związku z „kryzysem salmonellozowym”, Komisja

Europejska oczekuje konkretnych działań ze strony Polski tak, aby skutecznie rozwiązać problem. Jedną z propozycji w ramach całego pakietu jest objęcie posiadaczy kur niosek oraz drobiu rzeźnego systemem powszechnych ubezpieczeń od ryzyka wystąpienia pałeczek w stadzie.

Mając na uwadze, że ponad połowa mięsa drobiowego wyjeżdża poza granice kraju, również znacząca ilość jaj konsumpcyjnych i przetworów jest lokowana na rynku UE, skuteczne działania podejmowane w Polsce wpłyną na bezpieczeństwo konsumentów w całej Unii Europejskiej, a także na wizerunek nie tylko polskiego, ale i unijnego drobiu, gdyż jak wspomniano wyżej Polska jest niekwestionowanym liderem w tej dziedzinie.

Podstawowa różnica, jeśli chodzi o salmonellę, a choroby typu grypa ptaków, albo ASF polega na tym, że w przypadku HPAI i ASF są to choroby podlegające obowiązkowi zwalczania. W związku z tym w sytuacji ich wykrycia, stado jest likwidowane, a hodowcy przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa. W odniesieniu do Krajowych Programów Zwalczania Salmonelli, takie rozwiązanie przewidziane jest jedynie w przypadku drobiu reprodukcyjnego. W odniesieniu do kur niosek, brojlerów indyjskich lub kurzych, żadna pomoc finansowa dla hodowcy, w gospodarstwie, którego wykryto salmonellę nie jest przewidziana. Z kolei, jeśli chodzi o drób wodny – nie jest on nawet objęty Programami Zwalczania salmonelli. Ponadto w pierwszej połowie 2020 roku pogorszyła się przeciętna rentowność przemysłu drobiarskiego. W relacji rok do roku rentowność sprzedaży brutto zmniejszyła się do 1,64%, a po opodatkowaniu do 1,27%.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki zasadne jest w pierwszej kolejności wsparcie producentów drobiu w zarządzaniu ryzykiem prowadzonej produkcji poprzez dofinansowanie składek ubezpieczenia od skutków wystąpienia salmonelloz, które nie są objęte pomocą państwa.

Wprowadzenie proponowanej zmiany polegającej na dodaniu nowego działania M17 - Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia od strat spowodowanych chorobami zwierząt (art. 37) pozwoli na ubezpieczenie producentów drobiu od strat spowodowanych Salmonellozami, a tym samym zniweluje ryzyko utraty dochodów z produkcji drobiu i zapewni jej dalsze, bezpieczne kontynuowanie.

Celem wprowadzenia nowego działania jest zachęcenie rolników zajmujących się produkcją drobiu do ubezpieczenia swojej produkcji od strat spowodowanych wystąpieniem salmonelloz. Obecnie znaczna część producentów drobiu nie posiada ubezpieczenia od tej choroby, a wprowadzenie możliwości refundacji im 70 % składki przyczyni się do ich zainteresowania tym rodzajem ubezpieczeń.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Wynikiem proponowanej zmiany, polegającej na refundacji do 70 % składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia, będzie zwiększenie liczby podmiotów (producentów drobiu), które ubezpieczą produkcję, dzięki czemu zabezpieczą płynność finansową gospodarstwa, zniwelują ryzyko bankructwa, utrzymają miejsca pracy i źródła dochodów właścicieli i pracowników.

5. Wpływ zmian na wskaźniki:

Proponowana zmiana wpłynie na wartość wskaźników w ramach celu szczegółowego 3B - wspieranie zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem w gospodarstwach.

- Całkowite wydatki publiczne w EUR, w ramach nowego - pilotażowego instrumentu wsparcia, oszacowane są wyłącznie w stosunku do drobiu i wynoszą 128 000 000 EUR;
- Odsetek produkcji drobiu objętej ubezpieczeniem z dopłatami do składek ubezpieczenia – 20 %.

6. Wpływ na umowę partnerstwa:

Potencjalnie wymagana modyfikacja m. in. w zakresie opisu Strategii wykorzystania EFSI w ramach poszczególnych celów tematycznych dla Celu tematycznego 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa: